

ФОРМУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах бізнесу численні компанії використовують стратегічне управління логістикою, щоб сукупні витрати та забезпечити високий рівень конкурентоспроможності. У цьому випадку стратегія може бути корисною при розробці ефективної системи управління логістикою як усталеного процесу управління, інформації та потоків продукції між постачальниками, компаніями та споживачами. В умовах нестабільності ринку та недостатньо розроблених вченими моделей для розробки оптимальних стратегій формування логістичної системи часто відбувається стихійно та неефективно.

Через жорстке конкурентне середовище компаніям потрібно застосовувати нові підходи до планування та контролю потоку товарів від виробника готової продукції до споживача, реалізуючи логістичні стратегії, засновані на принципах адаптивності та гнучкості, та їх зростаюче значення у забезпеченні конкурентоспроможності компанії, що оптимізують свою діяльність [1, с. 125].

Загалом, логістична стратегія розглядається як цілеспрямоване застосування логістичного підходу до побудови та розвитку цілого ряду внутрішніх та зовнішніх відносин з метою реалізації процесів створення споживчої вартості за певних часових та просторових параметрів таких відносин для досягнення очікуваних конкурентних переваг та переваги. Він складається з чітких та цілеспрямованих бізнес-підходів та ініціатив, за допомогою яких компанія формує та задовольняє споживчий попит, протидіє агресивній агресії та зміцнює ринкові позиції, яких вона досягла.

Незалежно від розміру компанії, досягнення цілей логістичної стратегії може бути забезпечене лише шляхом вибору, розробки та реалізації існуючих або нових ринкових стратегій, настанов, програм та планів. Логістична стратегія компанії, поряд з іншими функціональними стратегіями, технологічними, інноваційними, маркетинговими тощо, вважається її функціональною стратегією. У той же час логістика - це узагальнений виробничо-сервісний ресурс компанії, наявність якого визначає можливість і варіанти реалізації як основних, так і функціональних стратегій. З таких позицій логістичну стратегію сучасної промислової компанії можна розглядати як ключову в портфелі стратегій її розвитку.

Логістична стратегія компанії - це доцільний, взаємовизначений та взаємозалежний, орієнтований на ринок набір процесів для створення та підтримки гнучкого зв'язку між цілями і можливостями компанії та ресурсами і ринковими реаліями. Аналіз кожної області логістичної стратегії враховує всі цільові настанови щодо логістичної реорганізації компанії, а кінцевий результат цього аналізу складається на основі висновків про відповідність результатів бізнесу та його стратегічні цілі.

У зарубіжній літературі в теорії управління найбільш часто застосовують таку класифікацію логістичних стратегій: офенсивні та дефенсивні стратегії [2, с. 697].

Стратегії офенсивні, тобто на основі активних дій, направлені на розвиток і інновації: стратегії низьких витрат, диференціації, концентрації. Допоміжні кроки в такому випадку – це організація вчасних поставок, надійність поставок, еластичність поставок, доступність товарів із запасу тощо [2, с.697].

Стратегії дефенсивні, скеровані на зміцнення існуючих ринкових позицій, з використанням нових можливостей: стратегія лідерства, швидкого виходу з ринку. Для дефенсивних стратегій основною метою буде зменшення витрат [2, с. 697]. Вибір поміж цими стратегіями лежить у площині розвитку компанії або оптимізації ресурсів.

Логістична стратегія підпорядковується корпоративній стратегії компанії. Тому всі елементи корпоративної стратегії мають вирішальне значення для логістичної стратегії.

Формування та реалізація логістичної стратегії вимагає таких умов:

- наявність глобальної стратегії;
- можливість визначати обсяг і структуру виробництва з точки зору вимог логістики;
- вертикальна інтеграція областей управління логістикою;
- вирівнювання структур постачання, виробництва та збуту з потоком матеріалів та готової продукції;
- відповідність сучасним управлінським та інформаційним системам;
- дотримання виконання заходів по підвищенню ефективності;
- дотримання рівня ступеня автоматизації виробничих потужностей, руху матеріалів, інформації та іншого [3].

Необхідно враховувати певні об'єктивні фактори, що обмежують можливості логістичної стратегії підприємства. Вони можуть мати як зовнішній, так і внутрішній характер.

Об'єктивний аналіз логістичної стратегії дозволяє уникнути помилок на початкових етапах стратегічного планування та управління логістикою.

Логістична стратегія є вирішальним фактором для успішного розвитку бізнесу та ефективної роботи бізнес-підрозділу. Це стратегія, яка розробляється на основі місії та стратегії компанії і є ефективним засобом для жорсткої конкуренції.

Логістична стратегія забезпечує реалізацію процесу формування логістичної політики, яка спрямована на планування та управління внутрішніми та зовнішніми потоковими процесами на основі інтеграції та координації з метою досягнення довгострокових конкурентних переваг. Він формує зв'язок між корпоративною стратегією та окремими логістичними функціями (операціями), що реалізуються в логістичній системі компанії та не тільки. Логістична стратегія повинна бути таким природним елементом стратегічного планування, як маркетинг, фінанси, виробництво та інші. Однак практика доводить протилежне.

Дуже часто на практиці логістична стратегія не розробляється, оскільки керівники не чітко розуміють призначення логістики як інтегрованого інструменту управління

Діяльність зі створення та реалізації логістичної стратегії розглядається як різновид діяльності органів управління компанією та являє собою конкретну послідовність дій, що здійснюються в системі загального управління компанією. Це вимагає дотримання таких концептуальних умов [4].

- логістична стратегія розглядається у площині загальної стратегії підприємства;
- логістична стратегія формується з урахуванням властивостей та можливостей інструментарію внутрішньої та зовнішньої системи менеджменту підприємства;
- формування логістичної стратегії здійснюється за певним організаційно-управлінським механізмом;
- логістична стратегія наділяється певною структурою, що визначена її елементами та набором відповідних системних властивостей;
- логістична стратегія залежить від співвідношення життєвих циклів основних; допоміжних і управлінських процесів;
- процеси формування та реалізації розглядаються як узагальнені завдання прийняття відповідних управлінських рішень у системі менеджменту підприємства

Формування логістичної стратегії компанії вимагає системного підходу, при якому приймаються певні стратегічні логістичні рішення. Відправним пунктом є попередній всебічний аналіз загальної стратегії компанії та визначення місця розташування стратегії логістики в системі менеджменту цієї компанії.

Отже, формування логістичної стратегії для компанії в сучасних умовах бізнесу - це складний процес, який потребує мінімізації витрат з метою вдосконалення логістичних послуг, максимізації продажів та збільшення кількості конкурентних переваг. Відповідно, вибір стратегічного напрямку залежить від типу логістичної системи, наявних матеріальних ресурсів та бізнес-стратегії компанії. Ефективність вибору стратегії визначається динамікою зростання продажів та покращенням якості логістичних послуг та задоволенням споживачів.

Література:

1. Антонюк А. В., Бернага М. А., Ободзинська Т. В. Доцільність переходу українських підприємств на аутсорсинг логістичних послуг в умовах нестабільного середовища URL: http://problempotom.kpi.ua/pdf/2010_6.pdf (дата звернення 23.03.2021).
2. Талан М. В. Моделювання логістичних стратегій торговельних підприємств. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка» «Логістика»*. №633. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка». 2008. С. 696-701.
3. Стратегия и планирование в коммерческой логистике URL: http://mobile.studme.org/1264042215022/logistika/strategiya_planirovanie_kommerches_koy_logistike (дата звернення 23.03.2021).
4. Тридід О. М., Таньков К. М. Логістичний менеджмент: навч. посіб. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2005.

Науковий керівник: к.е.н., доц. Луценко І. С.